

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในโลกยุคใหม่ที่รัฐพยากรที่สำคัญที่สุดก็คือรัฐพยากรบุคคลที่มีความรู้เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ ประเทศที่มีผลเมืองที่มีการศึกษาดียอมได้เปรียบในการแข่งขันเสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินับที่ ๙ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่อง โดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งต้องพัฒนาคนควบคู่ไปกับการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านกรอบฯตัวตน ให้ “คิดเป็น ทำเป็น” อาทิ ハウชีที่จะให้คนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านอื่นๆ ได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546 : 16 – 17)

เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และสามารถพัฒนากระบวนการคิด การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การจัดการสอนแบบเทคโนโลยีกลุ่มสืบคันเป็นกลุ่มอย่างมีระบบระเบียบ มีการวางแผน มีการแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ มีการอภิปรายและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ซึ่งมีจุดหมายร่วมกัน ก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ ผลทางการเรียนและการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มย่อยก่อให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงของบุคคล โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ โดยผู้เรียนได้เรียนจากการปฏิบัติ ทำให้การเรียนรู้เต็มไปด้วยความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นผลให้ผู้เรียนซาบซึ้ง และจำได้นาน อีกทั้งฝึกนิสัยการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี, 2541 : 6)

วิชาวิทยาศาสตร์ได้ถูกกำหนดให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ (ช่วงชั้นที่ 2) ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยมีจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นแก้ปัญหาเป็นและรู้จักนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน คุณสมบัติที่ต้องปลูกฝังให้กับนักเรียน คือ ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสังคมและธรรมชาติ มีนิสัยไฟหัวความรู้อยู่เสมอ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ตามจุดประสงค์ ของหลักสูตรการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จึงเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เพราะทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นวิธีการในการตรวจสอบความรู้ใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นจะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้

จนเกิดเป็นทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skills) ซึ่งจะเป็นสมรรถภาพพื้นฐานสำคัญของ การเรียนรู้ในชั้นที่สูงขึ้นต่อไป (จำง พรายแย้มแข, 2534 : 12)

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้เกิดกับทุกคน เพราะจะเป็นแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้หรือหาคำตอบบนพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และเป็นประโยชน์รวมถึงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนเราอย่างใกล้ชิด การฝึกฝนให้นักเรียนทุกคน เกิดทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จะช่วยให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลรู้จักแก้ปัญหาต่างๆอย่างมีระบบ และรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็น การส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าต่อตนเอง และมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 1)

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ จากรายงานวิจัยระหว่างปีการศึกษา 2540 – 2547 พบว่า ผลการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งมีการเรียนอยู่ระดับต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1, 2547 : 23) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยทศ จำเนียรกุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ชั้นพื้นฐานของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐาน ในระดับต่ำซึ่งถ้านักเรียนมีทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐาน ในระดับต่ำแล้วก็ไม่สามารถที่จะเรียนรู้ทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ในระดับสูงได้

เนื่องจากในปัจุบันนี้สภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป เป็นสังคมของโลกข้อมูล ข่าวสารและเทคโนโลยี ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจำเป็นต้องมีการคิดค้นหาวิธีการ และนำเทคนิคและวิธีการต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี แต่ใน ปัจุบันพบว่า นักเรียนขาดความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และจาก ผลการประเมินในภาพรวมของประเทศไทยในปีการศึกษา 2541 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับต่ำ (กรมวิชาการ, 2542 : 1) ซึ่งเป็น หน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ให้มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ในการปรับปรุงแก้ไขสภาพการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์นั้น จำเป็นต้องอาศัย แนวคิดเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมเข้ามาช่วย ในการพัฒนานักเรียนให้นักเรียนสนใจเรียน วิทยาศาสตร์มากขึ้น (เสริมศักดิ์ สุรัสลก, 2543 : 15) นอกจากนี้เทคนิคและวิธีการสอนของครู ยังเป็นแนวทางในการวินิจฉัยเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนและใช้ในการ ประเมินผลด้านเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้วย (ประภาพรรณ เกตุศร,

2541 : 2) การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองเพียงคนเดียว อาจเกิดปัญหาในการเรียนได้ เนื่องจากขาดที่ปรึกษา ดังนั้นครูผู้สอนควรตัดแปลงรูปแบบและวิธีการสอนที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันกระทำกิจกรรมการเรียนอย่างจริงจัง ซึ่ง การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ใน การเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปัน ทรัพยากร การเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อน กว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วม รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม (วัฒนาพร ระวงศ์, 2542 : 34) และส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบหลักการ กฎเกณฑ์ มโนมติ ด้วยตนเองเป็นกลุ่ม ตลอดจนเน้น คุณธรรมจริยธรรม การส่งเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทักษะทางสังคมการสร้างนิสัย ความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม โดยครูมีบทบาทเป็นเพียง ผู้ให้คำแนะนำ ซึ่งเทคนิคกลุ่มสืบค้น (Group Investigation) เป็นวิธีหนึ่งที่เอื้อต่อสถานการณ์ ดังกล่าว เทคนิค กลุ่มสืบค้น (Group Investigation) เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่สำคัญอีกเทคนิคหนึ่ง เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำงานที่ครุமnobหมาย ก่อนใช้เทคนิคนี้ ครูควรฝึกทักษะการสื่อสาร และทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียนก่อน เทคนิคนี้เหมาะสมสำหรับการสืบค้นความรู้ หรือแก้ปัญหา เพื่อหาคำตอบในประเด็น หรือหัวข้อที่สนใจ (วัฒนาพร ระวงศ์, 2542 : 38 – 39) นอกจากนี้ ยังเป็นการสอนที่มุ่งสอนกระบวนการแก้นักเรียน ให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น และเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อหาคำตอบสำหรับปัญหาใดปัญหานั่น นักเรียนจะต้อง ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ปรึกษาหรือแบ่งปันหน้าที่ จะต้องอภิปรายข้อสรุป (นวลจิตต์ เชาวกิรติพงศ์, 2540 : 69) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝน การใช้ทักษะการสื่อสารในการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ โดยการสื่อสารแนวคิดและการเรียน แบบร่วมมือ ซึ่งผู้เรียนสามารถถอดภาระหรือใช้เหตุผลเชิงความคิดเห็นของตนเองตลอดจน ซักถามประเด็นที่ยังไม่เข้าใจ และใช้ทักษะการเขียนบรรยายตามความเข้าใจจากสิ่งที่ได้เรียน มาในการทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาได้ชัดเจนตลอดจน สามารถวางแผนในการแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ จอยซ์ และเวล ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในการคิดแก้ปัญหา หาข้อสรุปด้วยเหตุผลสำคัญที่ว่าเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกันย่อม มีภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมาย ให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าที่อยู่ในวัยที่แตกต่างกัน (Joyce and Weil, 1996 : 226)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคโนโลยีกลุ่มสืบคันมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อทดสอบคล้องกับปัญหาของโรงเรียนวัดวังแดง ซึ่งมีผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีปัญหาทางด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ที่สำคัญ คือ ทักษะ การสังเกต การวัด การคำนวณ การจำแนกประเภท การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล การลงความเห็นจากข้อมูล และการทำนาย ซึ่งทดสอบคล้องกับ ยุพิน พิพิชกุล (2541 : 1) ที่ว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการคิด การแก้ปัญหา และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง และการสอนโดยใช้เทคโนโลยีกลุ่มสืบคันนั้นจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และลงมือปฏิบัติตัวอย่างตนเอง และตอบสนองต่อความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ทำให้รู้จักรูปแบบแก้ปัญหาตัวอย่างตนเองและเพื่อจะได้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

- เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคโนโลยีกลุ่มสืบคันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

สมมติฐานของการวิจัย

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคโนโลยีกลุ่มสืบคันหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มโรงเรียน อำเภอสามง่าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 จังหวัดพิจิตร จำนวน 3,250 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การดำเนินชีวิตของพืช ของโรงเรียนวัดวังแดง อำเภอสามง่าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย

- 2.1 หน่วยย่อยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หน้าที่ของราก ลำต้น ใบ
- 2.2 หน่วยย่อยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ส่วนประกอบของดอก
- 2.3 หน่วยย่อยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช
- 2.4 หน่วยย่อยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วัภจักษ์ชีวิตของพืชและการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1. ตัวแปรจัดทำ คือ การสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบคัน

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- 3.2.1 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- 3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ระยะเวลาในการทดลอง ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เทคนิคกลุ่มสืบคัน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยคละความสามารถทางการเรียน ให้คันหาความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มตามทฤษฎีซึ่งจะเริ่มต้นโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น โดยครูเป็นผู้เตรียมปัญหาและสถานการณ์ให้เด็ก และให้นักเรียนกำหนดและจัดโครงสร้างการศึกษาปัญหาตามเอง ขั้นต่อไปนักเรียนพยายามวิเคราะห์บทบาทที่ต้องการจัดระบบการศึกษาของตนเอง การแสดงออกและรายงานผล สุดท้ายกลุ่มจะประเมินผลโดยการเปรียบเทียบวัดถูประสงค์ในตอนเริ่มต้นขั้นตอนการเรียนจะเวียนเป็นวัฏจักรเรื่อยไปในการสืบค้นหาความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สรุปเป็นขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียม

1.2 ขั้นสอน

1.2.1 นักเรียนเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

1.2.2 สำรวจปัญกริยาที่มีต่อสถานการณ์ปัญหา

1.2.3 กำหนดงานคิดวิธีการศึกษาและจัดระเบียบงานเพื่อศึกษา
(การวางแผน กำหนดเป้าหมาย บทบาท งานที่ต้องการ ฯลฯ)

1.2.4 การศึกษาเป็นรายบุคคลและศึกษาเป็นกลุ่ม

1.2.5 วิเคราะห์ความก้าวหน้าและวิเคราะห์กระบวนการ

1.2.6 ย้อนไปทำกิจกรรม

1.3 ขั้นสรุปและทบทวน

1.4 ขั้นประเมินผล

2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่แสดงออกในการหาคำตอบโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 7 ทักษะ คือ ทักษะการสังเกต ทักษะการวัด ทักษะการคำนวณ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล และ ทักษะการทำนาย ซึ่งวัดได้จากแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.1 ทักษะการสังเกต หมายถึง ความสามารถในการบรรยายสมบัติของวัตถุโดยการเปลี่ยนแปลงของวัตถุ และบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัสถาย่างโดยย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน

2.2 ทักษะการวัด หมายถึง ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำการวัดได้ถูกต้องเหมาะสมสมกับสิ่งที่ต้องการจะวัด พร้อมทั้งระบุค่าเลขและหน่วยที่ได้จากการวัดได้ถูกต้อง

2.3 ทักษะการจำแนกประเภท หมายถึง ความสามารถในการแบ่งพวกหรือแบ่งกลุ่มโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด และบอกเกณฑ์ที่กำหนดในการแบ่งพวกแบ่งกลุ่มได้

2.4 ทักษะการคำนวณ หมายถึง ความสามารถในการบวกหรือวิธีการคำนวณ คิดคำนวณ แสดงวิธีคำนวณ บอกวิธีหาค่าเฉลี่ย การหาค่าเฉลี่ย และแสดงการหาค่าเฉลี่ย

2.5 ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล หมายถึง ความสามารถในการนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การทดลอง การวัด และอื่น ๆ มาจัดกระทำ แปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปใหม่ ที่เข้าใจง่ายขึ้น และเสนอให้ผู้อื่นได้เข้าใจชัดเจน ในรูปของตาราง แผนภูมิ

2.6 ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล หมายถึง ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นจากการสังเกต อธิบาย หรือสรุป โดยเพิ่มความเห็นให้แก่ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

2.7 ทักษะการทำนาย หมายถึง ความสามารถในการทำนายหรือคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นข้างหน้าโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัด การสังเกต หรือจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมา มาก่อนจากข้อมูลที่เป็นหลักการ กว้าง หรือทฤษฎี ทำนายผลที่จะเกิดขึ้นภายในขอบเขตของข้อมูลที่มีอยู่ทำนายผลที่จะเกิดขึ้นภายนอกขอบเขตของข้อมูลที่มีอยู่

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำเนินชีวิต ของพืช ซึ่งวัดจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 หมายถึง คะแนนที่พัฒนาโดย ศูนย์ปฏิบัติการ GPA/Pr สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยทั่วประเทศ กำหนดขึ้นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำเนินชีวิตของพืช โดยกำหนดให้นักเรียนต้องมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

5. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 หมายถึง คะแนนที่ พัฒนาโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ซึ่งเป็นคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ กำหนดขึ้นเพื่อประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนโดยกำหนดให้นักเรียนต้องมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะได้แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น ซึ่งมีแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และครุภัณฑ์สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์เพื่อนำไปใช้เป็นตัวอย่างในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของผู้เรียนได้ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้น